

Budapest Főváros XIII. Kerületi
Önkormányzat Állatvédelmi programja (2025-
2029)

Tartalom

Bevezetés.....	3
Jogszabályi háttér	4
Az állatok „jogai”	5
Az állattartók jogai és kötelességei	5
Az állatot nem tartók jogai és érdekei	6
Helyzetértékelés	7
SWOT-analízis	10
A SWOT-elemzés következtetései	11
Fejlesztési lehetőségek	11
A megvalósítást célzó intézkedések:	11
Monitoring és visszacsatolás	14

Bevezetés

Ahogy koronként változott az ember viszonya a hatalmában lévő állatokhoz, az állatvédelmet is sokan és sokféleképpen határozták meg. Az állatok a környezet elemei közé tartoznak, ezért az állatvédelmet a környezetvédelem sajátos területének tekinthetjük. A korszerű állatvédelem elsősorban etikai alpra helyezi az ember-állat viszonyt, hangsúlyozva az ember felelősségét az őt körülvevő élőlények, közöttük az állatok iránt.

Az állatvédelem „az állatvilágot különböző irányokból fenyegető veszélyekkel szembeni óvó tevékenységek” összessége, vagyis „az állatok indokolatlan kínzásának, a velük való kíméletlen bánásmódnak a megakadályozása, vagy legalábbis a lehető legkisebb mértékre szorítása, az életfeltételeik biztosításáról, valamint az állatfajok fennmaradásáról való emberi gondoskodás”.

Az öt állati szabadság elvét eredetileg a haszonállatok tartására dolgozták ki, mára az állattartási követelmények alapjává vált:

- éhség és szomjúság nélküli élet: elegendő friss víz és megfelelő minőségű és mennyiségű élelem biztosítása,
- kényelmetlenség nélküli élet: megfelelő környezet (beleértve a búvó- és pihenőhelyet) biztosítása,
- fájdalom, sérülés és betegség nélküli élet: sérüléstől és betegségtől való védelem, illetve szükséges esetén vizsgálat és gyors kezelés,
- jog a normális viselkedés kifejezéséhez: elegendő hely, megfelelő tartásrendszer és az azonos fajú állatok társaságának biztosítása,
- félelem és gyötrelem nélküli élet: a környezet és a bánásmód nem okoz pszichikai szenvedést.

Az állattartó alapvető feladata az állat egészségének biztosítása, melyhez a jószándék, az együttérzés önmagában nem elegendő; ismernünk is kell az állatokat ahhoz, hogy igényeiket megfelelő szinten tudjuk kielégíteni. Az antropomorfizáció (az a jelenség, mikor az állatoknak emberi jellemzőket, képességeket tulajdonítunk) egyfelől segíti az állatvédelmet, mivel együttérzést kelt bennünk, de könnyen visszájára is fordulhat, ha embernek tekintjük állatainkat és azt gondoljuk, számukra is megfelelő táplálék, amit mi magunk eszünk. A rosszul „csinált” állatszeretet szélsőséges esetben állatkínzássá is válhat. Erre a leghétköznapiabb példa éppen a nem megfelelő táplálás: a vízimadarak kenyérfélékkel történő etetése okozza az „angyalszárnny” betegséget, de a túlsúlyos kutyák, macskák élete is jelentősen lerövidül. Ezért lényeges a lakosság megértésére irányuló fokozatos oktatás (különösen a gyermekeké), ami lehetővé teszi az állatvédelmi szempontok tudományos alapon nyugvó megértését.

Az állatvédelem területén a kerületi önkormányzatoknak és polgármesteri hivataloknak több kötelező, jogszabályban előírt feladata van, emellett számos önként vállalt feladat ellátásával segítik a kulturált állattartást.

E célokat és feladatokat foglalja össze a XIII. Kerületi Önkormányzat második, 2025-2029 közötti időszakra kiterjedő állatvédelmi programja.

Jogszabályi háttér

Az 1992-ben, Rio de Janeiróban elfogadott Biológiai sokféleség Egyezményhez hasonló nemzetközi egyezmények elsősorban a biodiverzitás megőrzését célozzák (állomány- és élőhelyvédelem). Az egyes állatok, egyedek védelmét európai uniós, illetve nemzeti szintű előírások szabályozzák.

A magyarországi állatvédelem alapja az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (Ávtv., állatvédelmi törvény), mely preambulumban kimondja, hogy „az állatok érezni, szenvedni és örülni képes élőlények, tiszteletben tartásuk, jó közérzetük biztosítása minden ember erkölcsi kötelessége”.

Az állatvédelmi törvény keretjelleggel tartalmazza az állatvédelem általános szabályait, végrehajtását számos alacsonyabb szintű jogszabály segíti.

2021-ben megalakult a Nemzeti Állatvédelmi Tanács, A kormány állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztost nevezett ki.

Az Országgyűlés szigorította a büntető törvénykönyvet az állatkínzás vonatkozásában: bővítette az állatkínzásnak minősülő esetek körét és súlyosabb büntetési tételeket határozott meg.

A Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány létrehozásáról szóló 2022. évi XXXIV. törvény alapján a kormány által 2023-ban létrehozott szervezet célja az állatvédelem fejlesztése és népszerűsítése, továbbá az állattartás felelősségének tudatosítása.

Legfontosabb vonatkozó jogszabályok:

- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény
- az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény
- a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet
- a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól 785/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet (kóborállat rendelet)

Az országos szintű jogszabályok részletekbe menően előírják az állattartás állatvédelmi vonatkozású követelményeit (például meghatározzák, hogy egy kutya tartásához annak méretétől függően mekkora szabadon bejárható terület szükséges). A társasházak alapító okiratukban, szervezeti és működési szabályzatukban korlátozhatják az egyes lakásokban tartható állatok számát.

A fentiekre tekintettel kerületi szintű „kiegészítő” állatvédelmi szabályozás jelenleg nem szükséges.

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
- 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
- a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 5/2018. (III. 13.) XIII. kerület önkormányzati rendelet

Az állattartás körülményei gyakran zavarják a szomszédságban élőket. Az ilyen jellegű konfliktusok megelőzését, megszüntetését célozzák a kerületi együttélési rendelet állattartásra vonatkozó előírásai.

- az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény

A kulturált állattartás három pillére:

- az állatok „jogai”,
- az állattartók jogai és kötelességei,
- az állatot nem tartók jogai és érdekei.

Az állatok „jogai”

Az állatok érezni, ebből következően szenvedni is képes élőlények, az ember környezetében élő állatok egy részének (különösen a kutyáknak) intelligenciája az emberével is összevethető. Ettől függetlenül jogalanyisággal nem rendelkeznek, „valódi jogaik” nincsenek.

Megfelelő minőségű élet biztosítása számukra jogszabályban is megerősített erkölcsi kötelességünk. Ebből következően az állattartók alapvető kötelezettsége az állatvédelemre és az állattartásra vonatkozó előírások betartása, amihez elengedhetetlen ezeknek a szabályoknak az ismerete. Bár a jogszabályok részletesen meghatározzák a tartási körülményeket, az állattartónak ismernie kell állata fajtól, fajtától és egyedi jellemzőitől függő igényeit is.

- Az állatnak tilos indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni.
- Az állat életfeltételeinek kialakításánál tekintettel kell lenni korára, nemére és élettani állapotára. Biztosítani kell az egymásra veszélyt jelentő, egymást nyugtalanító állatok elkülönített tartását.
- A megkötve tartott vagy mozgásában egyéb módon korlátozott állat számára is biztosítani kell a zavartalan pihenés és a sérülésmentes mozgás lehetőségét.
- Tilos az állat fizikai, pszichikai állapotának olyan megterhelése, küzdelemre készítése egy másik állattal vagy emberrel, amely sérülést vagy halált okozhat (a továbbiakban együtt: állatviadal). Tilos az állatviadal szervezése, tartása, továbbá az állatviadalra fogadás szervezése, az állatviadalon való közreműködés, részvétel, fogadáskötés.

E területen az önkormányzat tevékenysége többértű, a jegyzői hatáskörbe tartozó állatvédelmi hatósági tevékenység része a tartási feltételek ellenőrzése, a jogsértések szankcionálása, valamint a szoros együttműködés az illetékes állategészségügyi hatósággal (hatósági állatorvossal).

Az állattartók jogai és kötelességei

Mindenkinek – akit ettől hatóság nem tiltott el – joga van állatot tartani a vonatkozó jogszabályok betartása mellett. A társállatok tartása az állattartó életminőségét javítja, sok esetben az emberi kapcsolatokat is pótolja. Az állatért vállalt felelősség már gyermekkortól pozitív hatású a személyiségfejlődésre, és a koronavírus-járványhoz kapcsolódó korlátozások idején még inkább felértékelődtek a társállatok nyújtotta szociális kapcsolatok. Ezekre tekintettel alapvetően támogatandó az állattartás, természetesen az adott helyzet körülményeire (a tartott állat igényeire, az állattartó igényeire és kompetenciáira, a tartási helyre) figyelemmel.

Az állattartók kötelezettségei írott és íratlan szabályokból, saját és mások állataival szembeni, valamint más személyekkel szembeni felelősségükből adódnak. A vonatkozó jogszabályi előírások két csoportba sorolhatók:

- állatvédelmi szabályok, valamint
- állattartási előírások, melyek célja, hogy az állattartásból származó hatások ne zavarják a lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjét.

Az állattartó jogszabályban meghatározott alapvető feladatai és kötelességei:

- Az állattartó köteles a jó gazda gondosságával eljárni, az állat fajának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodni.
- Az állattartónak gondoskodnia kell az állat igényeinek megfelelő rendszeres, de legalább napi egyszeri ellenőrzéséről.
- Az állattartó gondoskodni köteles az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szakszerű gondozásáról, szökésének megakadályozásáról.
- A szabadban tartott állatok számára – azok természetes viselkedését is figyelembe véve – biztosítani kell olyan területet, illetve létesítményt, ahol azok veszély esetén, valamint az időjárás káros hatásaival és az egészségre ártalmas hatásokkal szemben védelmet találnak.

- Az állandóan zárt körülmények között tartott állat számára az állattartó köteles az állat szükségleteihez igazodó, megfelelő mozgásteret biztosítani.
- A kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó a közterületről köteles eltávolítani.

Az önkormányzat tevékenysége ezen a területen olyan körülmények biztosítására irányul, melyek megkönnyítik az állattartást: kutyafuttatók kialakítása, felszerelése és fenntartása, ürülékgyűjtő edények fenntartása, együttműködés érdekvédelmi civil szervezetekkel.

Az állatot nem tartók jogai és érdekei

Az állatot nem tartók joga, hogy az állattartás indokolatlanul ne zavarja életüket, jogos érdekeiket ne sértse. Ezt a jogot sérthetik egyedi állattartási problémák (ugatás, félelemkeltés, szag, kutyapiszok), illetve az állattartó közösség együttesen is. Fontos szempont, hogy jogosan kifogásolható lehet olyan probléma is, mely jogsértést nem valósít meg, mint például a kutyafuttatók használatából eredő zaj.

Az állatot nem tartók jogainak érvényesítése nem állatvédelmi feladat, hatósági szempontból közösségi együttélési, birtokvédelmi kérdés. Mégis indokolt e program keretében foglalkozni ezzel, mert a két csoport „békés egymás mellett élése” végső soron az állatok érdeke is. Ennek alapvető feltétele az állatot tartó és nem tartó lakosság közötti megfelelő kommunikáció, egymás érdekeinek és elvárásainak megismerése, tiszteletben tartása. Az állattartók jogaiból következik az állatot nem tartók kötelezettsége: a jogszabályoknak megfelelő állattartást kötelesek tűrni.

Ezen a területen van a legtöbb teendő, melybe az önkormányzat szemléletformáló tevékenységgel, kommunikációs csatornák kiépítésével kapcsolódhat be. Ennek a konfliktuskezelésnek részét képezi a kutyafuttatók létesítéséhez kapcsolódó közösségi tervezés, valamint a kutyafuttatók „házirendjének” kialakítása is.

Helyzetértékelés

A XIII. kerületben tartott állatok számáról megbízható adatok továbbra sem állnak rendelkezésre.

A kedvtelésből tartott állatok közül a kutyák egyedszámának ismerete különösen fontos lenne, hiszen ez alapján lehetne megalapozott állatvédelmi intézkedéseket hozni, például a kutyafuttatók számának, területének bővítéséről. A kutyák adatait a Magyar Állatorvosi Kamara PetVetData adatbázisa, valamint a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal központi ebnyilvántartása tartalmazza. 2013. előtt a települési önkormányzatos saját nyilvántartást vezethettek a közigazgatási területükön tartott ebekről, de az Ávtv. módosítását követően ez a lehetőség megszűnt. Tapasztalataink szerint sem a PetVetData, sem az önkormányzatok által kötelezően végzett rendszeres ebösszeírások sem alkalmasak a településeken tartott kutyák valós számának megállapítására.

A PetVetDatán alapuló központi ebnyilvántartás a XIII. kerület vonatkozásában 20 388 kutya adatát tartalmazza (2025. április 7-én). Ez az adatbázis a valaha rögzített összes információt tartalmazza: szerepelnek benne azok a kutyák is, melyek időközben elhullottak (számukról nincs adat), vagy külföldre vittek ki (kb. 5000 állat). Ha kisebb mértékben is, de további pontatlanságot okoz, hogy az ebek transzponderrel („chippel”) történő jelölésekor rögzített adatokat általában nem vizsgálják felül, így a tulajdonosváltás, más tartási helyre költözés rendszerint nem jelenik meg a nyilvántartásban. És „természetesen” nem szerepelnek az adatbázisban az egyedi megjelölés nélkül tartott kutyák sem.

A fentiekből következően a XIII. kerületben tartott kutyák számára vonatkozóan csak becslések állnak rendelkezésünkre. Az állatvédelmi feladataink ellátásában közreműködő állatvédelmi szervezetek becslése szerint 19-26 ezer kutyát tarthatnak a XIII. kerületiek. Az Állatorvostudományi Egyetem 2021. évi felmérése szerint Magyarországon minden második háztartásban (50,4%) van kutya, ez

városrészünkben akár 30 000 kutyát is jelenthetne. Saját tapasztalataink és a kerületi állatorvosokkal történt konzultációk alapján a XIII. kerületben tartott kutyák – folyamatosan emelkedő és a koronavírus-járvány idején megugró – számát 15-20 ezerre becsüljük.

A kerületben tartott macskák számáról még ilyen becsült adat sem áll rendelkezésünkre.

Az állatvédelmi törvény vonatkozó előírása alapján a kóbor állatok (a házasított állatok gazdátlan egyedeinek) befogása és 15 napig tartó állategészségügyi megfigyelése Budapest területén a Fővárosi Önkormányzat kötelező feladata. E feladatkört a Fővárosi Rendészeti Igazgatóság (FÖRI) Állatvédelmi Őrszolgálat látja el: bejelentés alapján 24 órán belül befogja a kóbor állatot, és azt Állategészségügyi Telepén tartja megfigyelés alatt, egyúttal megkísérli az állat gazdájának felkutatását. Kóbor kutyák és macskák befogását a FÖRI Állatvédelmi Őrszolgálatától 07 és 19 óra között a +36 1 347 08 30-as, 19-07 óra között pedig +36 1 301 75 00-ás telefonszámon lehet kérni.

A XIII. kerület területén a FÖRI 2023-ban 50, 2024-ben 14 kóbor állatot fogott be.

A kóborállat rendelet előírásai alapján a befogott kóbor állatnak a 15 napos megfigyelési időszakot követő elhelyezése és örökbe adása Budapesten a kerületi jegyzők feladata. A XIII. Kerületi Önkormányzat gyepmesteri telepet nem tart fenn, a Polgármesteri Hivatal a kóbor állatokkal kapcsolatos feladatok ellátásával a FÖRI-t bízta meg.

A közterületeken elhullott állatok tetemeinek begyűjtése a települési önkormányzatok feladata. Ennek végrehajtása során az elmúlt időszakban a kerületből begyűjtött tetemek száma:

2020 - összes tetem: 32, macska: 12, kutya: 1

2021 - összes tetem: 77, macska: 30, kutya: 4

2022 - összes tetem: 90, macska: 20, kutya: 0

2023 - összes tetem: 108, macska: 25, kutya: 0

2024 - összes tetem: 121, macska: 26, kutya: 1

E kötelezettség végrehajtása lehetőséget biztosít a közegészségügyi szempontból jelentős fajhoz tartozó tetemek laboratóriumban történő bevizsgálásához, rókatetemek esetében veszettség, szárnyasoknál a madárinfluenza kórokozója jelenlétének teszteléséhez. Az eddig elvégzett vizsgálatok ezen veszélyes betegségeket nem mutatták ki.

Ahogy más városokban is, kerületünkben is megfigyelhető a vadállatok urbanizálódásának folyamata, vagyis egyre több és többféle vadon élő állat alkalmazkodik sikeresen a városi környezetben éléshez. A parlagi galambok évszázadok óta hozzátartoznak a városképhez, néhány évtizede csatlakoztak hozzájuk a varjak, mellettük észrevehetően visszaszorulnak az énekesmadarak. Egyre gyakrabban találkozhatunk vörös rókákkal, ami nemcsak állományuk növekedésének eredménye (mivel bőségesebb táplálékforrás áll rendelkezésükre, mint a természeti környezetben, itt kisebb terület is elegendő egy-egy egyed fenntartásához), hanem annak is, hogy életmódjuk is megváltozott.

A vadállatok településen belüli elszaporodásának oka elsősorban az, hogy az emberi környezetben bőséges és változatos táplálék áll rendelkezésükre. A nem megfelelően kezelt, könnyen hozzáférhető hulladék, komposzt nagy mennyiségű élelmiszer tartalmaz, terített asztalt biztosít az alkalmazkodni képes állatok számára. Sokan etetik is a vadon élő állatokat (galambokat, vízi madarakat, de még a rókákat is), és nem gondolnak bele, hogy ezzel sok esetben átalmára is vannak az állatoknak, például a kenyérrel etetett vízimadarakat meg is betegíthetik. Ezen kívül akaratukon kívül más állatoknak (például a patkányoknak) is juttatnak táplálékot.

Vonzó létté teszi a várost a sok fészkelő- és búvóhely is. Egy betört, vagy nyitva hagyott ablak elég ahhoz, hogy galambok telepedjenek meg a padláson, egy gondozatlan telken búvóhelyt találnak a rókák, de akár a vaddisznók is. Ennek megelőzése közös érdekünk, mivel a vadállatok jelenléte közvetlen környezetünkben számos kockázatot is hordoz.

Egészségünket közvetlenül is veszélyeztetik állatokról emberekre is áttérő fertőző betegségek (zoonózisok), melyek közül a legfontosabbak a veszettség, a gümőkór (tuberkulózis), a nyugat-nílusi láz és a galandféreg (*Echinococcus multilocularis*) okozta megbetegedés.

A kórokozókat hordozó vadállatok a kedvtelésből tartott állatokat is megbetegíthetik közvetlen kontaktus esetén, de akár ürülékükkel is (veszettség, agyvelőgyulladás, paraziták). A kutyák esetében ezért szó szerint életfontosságú az évente kötelező veszettség elleni oltás és a más súlyos betegségeket (például a szívférgességet) megelőző kezelés.

Nagytestű vadállatok (vaddisznó, szarvas) XIII. kerületi megjelenésére is számítani kell. Ezek az állatok az éjszakai időszakban tévedhetnek be lakott területre, és ha nem találnak vissza megszokott élőhelyükre, a reggel beinduló forgalom megrémítheti. A pánikszerűen menekülő állatok a gépkocsiforgalmat és az emberek testi épségét is veszélyeztetik. Kárt okozó vagy potenciálisan veszélyes állatok befogására, eltávolítására a Polgármesteri Hivatal szakcég megbízásával, a XIII. Kerületi Közterület-felügyelet és a XIII. Kerületi Rendőrkapitányság bevonásával készült fel. A XIII. kerületben észlelt vadállatokra vonatkozó bejelentéseket a Közterület-felügyelet éjjel-nappal működő ügyelete (telefon: +36 30 460 93 55) fogadja, és teszi meg a szükséges intézkedéseket.

A nagyvárosban élőknek általában nincsenek megfelelő gyakorlati tapasztalataik az élővilágról. Az állatok viselkedésével kapcsolatos ismeretek hiánya, illetve téves információk veszélyes helyzetek kialakulásához, ember-állat konfliktusokhoz vezethetnek. Ezek megelőzésére kezdett a lakott területen is megjelenő vadállatokkal kapcsolatos ismeretterjesztő-szemléletformáló tevékenységbe a XIII. Kerületi Önkormányzat. Ennek keretében évente 1000 kerületi óvodás és kiséőik számára biztosít szakvezetéses – és természetesen játékos programokkal színesített – vadspark-látogatást, minden tagóvodában évente élőállatos bemutatóprogramot. A környezetvédelmi alaptól finanszírozva vissza nem térítendő támogatást nyújt civil szervezetek, valamint kerületi nevelők és pedagógusok részére kerületi állatvédelmi projektek (például az előbbieknél kedvtelésből tartott állatok ivartalanítása, az utóbbiaknak állatkertlátogatáshoz, élőállatos foglalkozások) megvalósításához.

Külön figyelmet igényelnek a városi környezetben élő védett állatok. A Magyarországon élő, városrészünkben is megjelenő sünök, denevérek, hódok és sok madár is védett, melyek zavarása, károsítása, kintzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása is tilos.

SWOT-analízis

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Az Önkormányzat önállóan is képes forrást biztosítani a szükséges programok és fejlesztések megvalósításához Az Önkormányzat nyitott a civil és lakossági kezdeményezésekre Aktív civil társadalom (állatvédő szervezetek) Jó az infrastruktúra az állattartáshoz (zöldfelületek, kutya-futtatók, sok állatorvos) A már folyamatban lévő állatvédelmi programok sikeresek Az Önkormányzat nagy gyakorlattal rendelkezik a különböző szakterületekre vonatkozó, de egymással kapcsolódó programok kidolgozásában és végrehajtásában A szükséges szakismeret és gyakorlat rendelkezésre áll Szoros együttműködés van az érintett kerületi szervezetek és hatóságok között	A kerület nagy lakossűrűsége miatt gyakoriak az állattartásból eredő konfliktusok Rossz a kommunikáció az állattartással érintettek között („véleménybuborékok”) Az állatvédelmi ismeretek hiányosak, különösen kötelezettségek vonatkozásában Az Önkormányzat által elért eredmények, tervek és kezdeményezések kommunikációja fejlesztésre szorul
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
Az állatvédelem kifejezetten aktuális kérdéskör, a jogszabályi környezet is változik A kerületben sokan tartanak állatot, mind az állattartók, mind az állatot-nem-tartók elvárása az állatvédelem fejlesztése	A kerületben tartott állatok száma és eloszlása nem ismert Az állattartás költsége és ökológiai lábnyoma folyamatosan nő Az állatvédelmi hatósági feladatkörök nem egyértelműek Egyes állatvédelmi feladatok jogszabályi háttére hiányzik

A SWOT-elemzés következtetései

Az állatvédelmi program illeszkedik a XIII. Kerületi Önkormányzat szakterületi rendszerébe, több ponton (fenntarthatóság, biodiverzitás védelme, élhető lakókörnyezet, szociális gondoskodás) is

kapcsolódik más tervezési dokumentumokhoz. A már megvalósult, illetve folyamatban lévő kerületi állatvédelmi programok sikeresek és népszerűek, könnyen továbbfejleszthetők. Az állattartásban érintettek (állattartók, illetve az állattartás hatásainak kitett lakosság) közötti konfliktusokat hatékonyabban kell kezelni, ahogyan az önkormányzati törekvések kommunikációja is fejleszthető.

Összességében tehát az Önkormányzat és a kerület egésze számára fontos szakterület az állatvédelem, melyet proaktívan érdemes kezelni, előnyben részesítve a más szakterületeken (szociális terület, környezetvédelem) is pozitív hatású, win-win megoldásokat. Az Önkormányzat és a kerület számára adottak is a lehetőségek az állatvédelem területén kezdeményező jellegű cselekvéshez.

Fejlesztési lehetőségek

- ✓ *Felelős állattartás szemléletének folyamatos erősítése*
- ✓ *Együttműködés állatvédelemben aktívan részt vevő, „auditált” civil szervezetekkel*
- ✓ *Ivartalanítási program*
- ✓ *Tudásmegosztás, jó gyakorlatok terjesztése*
- ✓ *Célzott programcsomagok SNI és hátrányos helyzetű gyermekek számára.*

A megvalósítást célzó intézkedések:

<i>Feladat</i>	<i>Felelős/Határidő</i>	<i>Megjegyzés</i>
Kutyafuttatók akadálymentesítése	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A mozgáskorlátozott gazdik és kutyáik számára is elérhetővé tesszük a kutyafuttatókat, biztosítva az akadálymentes bejutást és a kényelmes használatot. A program megkezdése, fokozatosan az akadálymentesítés kialakítása.
Zsilipező kapuk létrehozása	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A kutyák biztonságát növelve zsilipező kapukat építünk ki, amelyek megakadályozzák a kutyák hirtelen kirohanását a futtatókból, ezzel is csökkentve a balesetvesélyt.
Kistestű kutyák számára fenntartott kutyafuttatók létesítésének vizsgálata	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A kerületben új futtató létrehozását vizsgáljuk a meglévők mellett vagy közelében, mely dedikáltan kistestű kutyák számára lenne használható.
Tájékoztató táblák megújítása és kutyafuttató etikett kidolgozása	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Megújítjuk a kutyafuttatókban található tájékoztató táblákat, egyértelmű szabályokat és etikai iránymutatásokat fektetve le a kulturált és biztonságos használat érdekében.
Kutyafuttatók fertőtlenítése probiotikus szerrel	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi	A higiénia fenntartása érdekében rendszeresen fertőtlenítjük a kutyafuttatókat probiotikus szerekkel, amelyek környezetbarát módon biztosítják a

	Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	tisztaságot. Ezáltal elérhető a kutyaillemhelyek környezetbarát és egészséges voltának fokozott biztosítása.
Vizes és árnyékolt kutyafuttatók kialakítása	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A nyári hőség enyhítésére vizes pontokat és árnyékos területeket hozunk létre a kutyák számára, így biztosítva számukra a kellemesebb időtöltést.
Kerületi madárbarát program indítása	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	A környezetvédelem és a helyi ökoszisztéma támogatása érdekében madáretetőket és fészkelőhelyeket, odúkat helyezünk ki, és ezek monitorozását is biztosítjuk. Együttműködés kezdeményezése a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel (a továbbiakban: MME) Marina part és Rákospatak menti zöldfelületek, Futár park, Hajdú park, Gyermek tér, József Attila tér, Béke tér.
Zoológiai vizsgálat bevezetése	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Faápolási munkák szervezése esetén az összefüggő, ligetes állományú beállt területeken: Rákospatak menti zöldfelületek, Futár park, Hajdú park, Gyermek tér, József Attila tér, Béke tér, Udvaros házak, Reitter Ferenc utca elzárt társasházi területe. Faápolási munkák szervezése újonnan létesített diverz, ligetes állományú parkjainkban: Thurzó park, Vizafogó park Együttműködés kezdeményezése az MME-vel.
Tájékoztató táblák a helyi madárfajokról	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató <i>Határidő:</i> folyamatos	Oktatási és természetvédelmi céllal információs táblákat helyezünk ki a kutyafuttatók és parkok területén, amelyeken QR-kódok is lesznek, hogy a látogatók megismerhessék a helyi jellegzetes, vagy éppen szokatlan előfordulású madarak hangját és szokásait.
Egyéb állat- (sün, mókus) és rovarhotelek kihelyezése	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató önkormányzati intézményvezetők <i>Határidő:</i> folyamatos	Parkokban, vízparti területeinken: Marina part, Rákospatak mente, Futár park, Hajdú park, Gyermek tér, József Attila tér, Béke tér, Thurzó park, Vizafogó park, Udvaros házak, Reitter Ferenc utca elzárt társasházi területe Intézményi telephelyeken is megvizsgáljuk kialakítás lehetőségét.
Szakmai műhelymunka és tudásmegosztás	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató önkormányzati intézményvezetők <i>Határidő:</i> folyamatos	Szakmai napok, jó gyakorlat bemutatók szervezése, elkészül, egy „jó gyakorlat gyűjtemény”, amely bemutatja a program eddigi eredményeit és módszertanát. Egy „mintakönyvtár” kialakítása, amely a szakemberek és a szülők számára is tájékoztatást nyújt.
Kedvezményes ivartalanítási kampány szervezése	<i>Felelős:</i> Igazgatási Osztályvezető, Közzszolgáltató Zrt. vezérigazgató	Folyamatosan vizsgáljuk az igényeket.

	Határidő: folyamatos	
Szemléletformáló programok szervezése	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. vezérigazgató önkormányzati intézményvezetők <i>Határidő:</i> folyamatos	A különböző korosztályok részére tovább folytatjuk a programok szervezését, igazodva a felmerülő igényekhez. Megvizsgáljuk célzott program kidolgozását SNI és hátrányos helyzetű gyermekek számára.
Kutyás programok egybekötése más kerületi rendezvényekkel	<i>Felelős:</i> XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. vezérigazgató önkormányzati intézményvezetők <i>Határidő:</i> folyamatos	A közösségi élet erősítése érdekében kutyás programokat szervezünk más kerületi eseményekkel összekapcsolva, így a gazdik és kutyáik is aktív részesei lehetnek a helyi rendezvényeknek.
Bölcsődék megpályázzák az „Állatbarát bölcsőde” címet	<i>Felelős:</i> Prevenációs Központ, intézményvezető <i>Határidő:</i> folyamatos	A pályázati feltételek kialakítása az intézmény szakmai programját erősíti.
A helyi Környezetvédelmi Alapból Környezetvédelmi pályázat keretében pályázási lehetőség biztosítása	Határidő: folyamatos <i>Felelős:</i> Igazgatási Osztályvezető	A kerületi környezetvédelmi alapból támogatható tevékenységek köre kibővítésre került civil szervezetek és pedagógusok állatvédelmi szemléletformáló tevékenységekkel.
Tematikus civil szervezeti együttműködés működtetése, bővítése	Határidő: folyamatos	Meglévő együttműködési formákat tovább szervezzük, felmerülő igények alapján bővítjük.

Monitoring és visszacsatolás

A Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Állatvédelmi Program (2025-2029) megvalósítását, végrehajtását az egyes intézkedések felelősei biztosítják. Az eredményességet és az intézkedések hatékonyságát vizsgálják, erről két évente adnak számot a Képviselő-testület felé.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre.

Budapest, 2025. április